

Suomen kemianteollisuuden tuotantomäärät pysyivät keväällä ja alkukesällä hienoisessa nousussa, mutta viennin arvo supistui hieman. Vienti Venäjälle jatkoi jo syksyllä 2013 alkanutta laskuaan. Kemianteollisuuden suhdannekuva on säilynyt melko kirkkaana, mutta odotukset ovat alavireisiä. Euroopan kemianteollisuuden luottamus on ollut kesän aikana hienoisessa laskussa, mutta tuotanto-odotukset ovat edelleen luottavaiset.

Suomen kemianteollisuuden lähiajan näkymät loivassa laskussa

Kemianteollisuuden suhdannetilanne on pysynyt EK:n elokuun Suhdannebarometrin mukaan kesän aikana melko vakaana. Loppuvuoden aikana suhdanteiden ennakoidaan hiipuvan lievästi.

Tuotannon kasvun ennakoidaan jatkuvan syksyn aikana ja vuoden lopulla. Tilaustilanne on tällä hetkellä tavallinen ja tuotantokapasiteetti keskimäärin varsin hyvin hyödynnettyä.

Tuotannon kasvun ennakoidaan jatkuvan syksyn aikana ja vuoden lopulla. Tilaustilanne on tällä hetkellä tavallinen ja tuotantokapasiteetti keskimäärin varsin hyvin hyödynnettyä.

EU:n kemianteollisuuden vauhti hidastuu

Euroopan kemianteollisuuden tuotannon kasvu hiipui hieman kevään 2014 aikana. Öljynjalostuksen ja kemikaalien tuotantomäärät jäivät toukokuussa vuoden takaista vähäisemmäksi, mutta lääkkeiden sekä kumi- ja muovituotteiden tuotanto oli yhä vuoden takaista suurempaa.

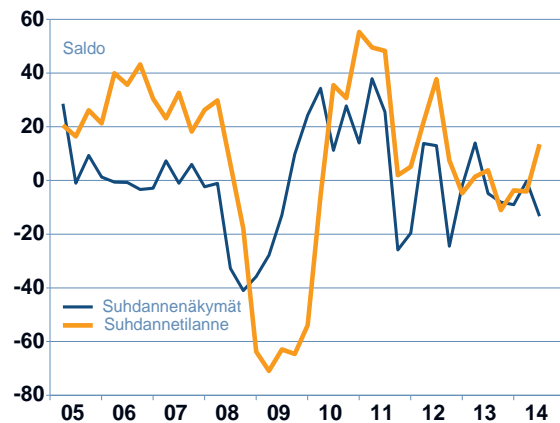
Alkuvuoden yhteenlaskettu tuotanto on yhä selvästi vuoden takaista runsaampaa. Muovituotteiden valmistus kasvoi tammi-toukokuussa 6 % edellisen vuoden tammi-toukokuusta. Kumituotteiden tuotanto lisääntyi 4,6 % ja lääketieteellisen tuotannon tuotanto kasvoi 4 %. Kemikaalien tuotanto lisääntyi 1,8 %. Öljynjalostuksen tuotanto jäi tammi-toukokuussa 2,1 % vuoden takaista vähäisemmäksi.

Euroopan kemianteollisuuden luottamus kärsii tilausten vähenemisestä

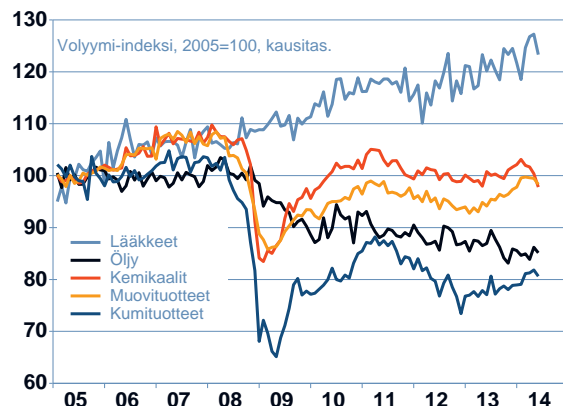
EU:n kemianteollisuuden luottamusindikaattori laski heinäkuussa aavistuksen verran. Tilauskirjat pienenivät ja valmiiden tuotteiden varastot kasvoivat, mutta tuotanto-odotukset pysyivät edelleen vahvoina.

Luottamusindikaattori on viime kuukausien loivasta heikentymisestä huolimatta yhä pitkän aikavälin keskiarvoa korkeammalla.

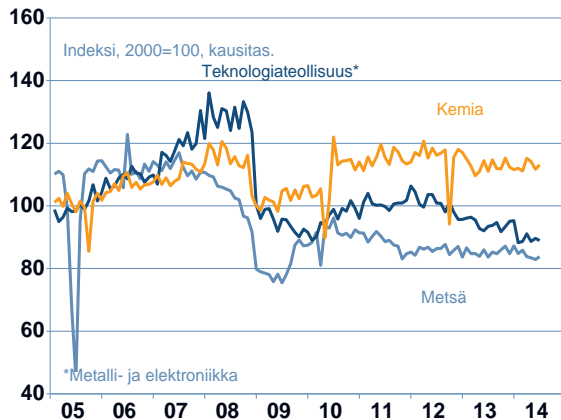
Suomen kemianteollisuuden suhdanteet

EU:n kemianteollisuuden tuotanto

Suomen teollisuustuotannon kehitys

Kemianteollisuuden tuotanto likimain ennallaan

Kemianteollisuuden tuotanto on pysynyt kuluvana vuonna melko vakaana. Tuotanto lisääntyi tammi-kesäkuussa 0,7 prosenttia vuodentakaisesta. Tuotantomäärät kasvoivat edelleen toisella vuosineljänneksellä 0,5 % viime vuoden toisesta neljänneksestä. Samaan aikaan koko teollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto väheni 2,4 % edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Koko alkuvuoden aikana teollisuustuotanto on laskenut 4 prosenttia.

Teknoliateollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto väheni toisella vuosineljänneksellä 4,7 % vuoden takaisesta ja paperiteollisuuden tuotantomäärät pienenevät 2,8 %.

Tuottajahinnat alentuvat

Kemianteollisuuden tuotteiden hinnat ovat olleet alkukeksän aikana edellisvuotista alhaisemmat. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden hinnat olivat tammi-kesäkuussa 2,5 % vuoden takaisesta alemmat. Toisella neljänneksellä hinnat olivat 1,6 %:n laskussa vuositasona. Lääkkeiden hinnat laskivat huhti-kesäkuussa 10,4 % vuoden takaisesta ja koko alkuvuoden aikana hinnat laskivat 7,8 % vuoden takaisesta. Kumi- ja muovituotteiden hinnat alenivat noin prosentin toisella neljänneksellä ja koko tammi-kesäkuussa hinnat laskivat 0,8 % vuoden takaisesta.

Raakaöljyn hinta on pysynyt melko vakaana, sillä Venäjään kohdistuvien pakotteiden ei uskota vaikuttavan pikaisesti maan öljytuotantoon. Tätä kirjoitettaessa Pohjanmeren Brent-laatu maksoi 105 euroa tynnyriltä.

Venäjän viennissä selvä lasku

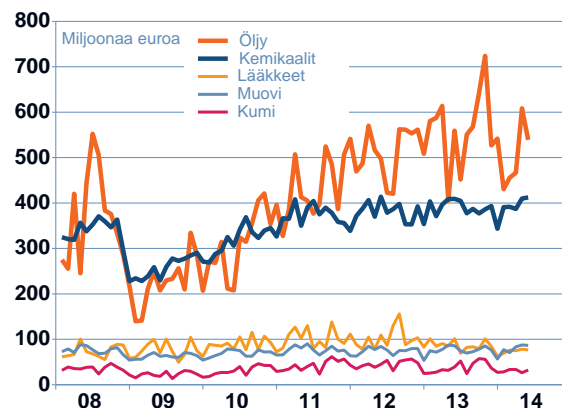
Kemianteollisuuden tuotteiden vienti kääntyi viime syksynä hienoiseen laskuun, mutta viennin taso on edelleen historiallisesti korkea. Viennin arvo jäi kuluvan vuoden tammi-toukokuussa 6 % vuoden takaisesta pienemmäksi. Koko Suomen tavaraviennin arvo väheni tammi-toukokuussa 2 % vuoden takaisesta.

Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden viennin arvo oli tammi-toukokuussa vuoden takaisella tasolla ja muovituotteiden viennin arvo oli 2 % vuoden takaisesta suurempi. Kumituotteiden viennin arvo oli tammi-toukokuussa 2 % vuoden takaisesta pienempi. Öljytuotteiden viennin arvo väheni tammi-helmikuussa vuositasona 9 % ja lääkkeiden viennin arvo supistui 19 %.

Kemianteollisuuden suurin vientimarkkina on EU-alue, ja suurimmat yksittäiset vientimaat ovat Ruotsi ja Venäjä. Eniten kemianteollisuuden tuotteita tuodaan Venäjältä, Ruotsista ja Saksasta. Kemianteollisuuden tuotteita koko viennistä on noin neljännes ja tuonnista kemianteollisuuden osuus on noin viidennes.

Venäjälle meni tammi-toukokuussa 9 % kemianteollisuuden tuotteiden viennistä ja Venäjältä tuotiin 18 % kemianteollisuuden tuonnista. Vienti Venäjälle on laskenut 22 % vuoden takaisesta. Öljytuotteiden ja lääkkeiden viennin arvo Venäjälle on vähentynyt yli 30 % vuoden takaisesta.

Suomen kemianteollisuuden tavaraviennin arvo

Työllisyyden ennakoitaan heikkenevän syksyllä

Kemianteollisuuden työvoiman ennakoitiin EK:n elokuussa julkistamassa Suhdannebarometrissa supistuvan syksyn aikana. Viimeisen parin vuoden aikana toteutunut työvoimakasitys on osoittautunut yleensä vähän odotuksia paremmaksi.

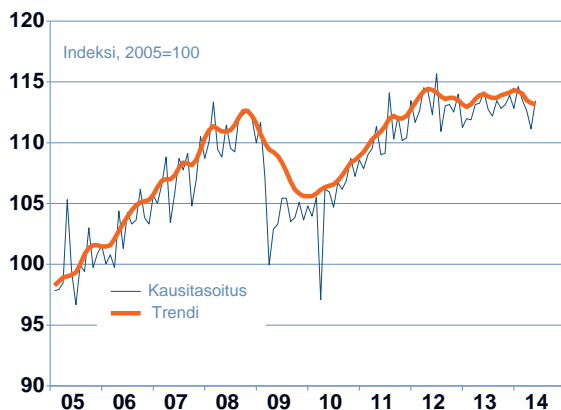
Kemianteollisuus työllistää Suomessa noin 34 000 työntekijää. Suurimpia työllistäjiä ovat kemikaaleja ja kemiallisia tuotteita sekä kumi- ja muovituotteita valmistavat yritykset. Suomalaisten kemianteollisuuden yritysten ulkomaisissa tytäryhtiöissä on lisäksi noin 30 000 työntekijää.

Kemianteollisuuden palkkasumma on laskussa

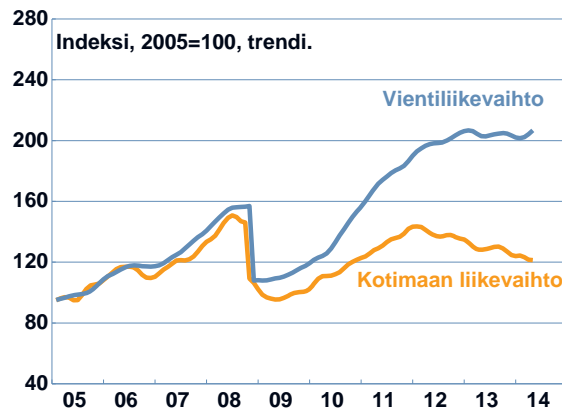
Kemianteollisuuden palkkasummaindeksi on ollut viime kuukausina laskussa. Vuoden 2014 maaliskuu-kuussa palkkasumma aleni noin prosentin vuoden takaisesta. Koko talouden palkkasumma nousi maaliskuu-kuussa 0,2 % vuoden takaisesta.

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä kaikkien palkansaajien keskimääräinen ansiotason nousu oli Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan 1,8 %. Reaaliansiot kasvoivat 0,5 %, sillä nimelliansiot nousivat yleistä hintatasoa nopeammin. Teollisuudessa palkansaajien ansiot kohosivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,6 % ja kemianteollisuuden palkansaajien ansiot nousivat 1,7 prosenttia.

Kemianteollisuuden palkkasumma

Kemianteollisuuden liikevaihdon arvoindeksi

Ukrainan kriisi kasvun uhkana

VM:n kuluvalle vuodelle ennustama 0,2 prosentin kasvu jäänee saavuttamatta Ukrainan kriisistä seuranneiden talouspakotteiden ja vastapakotteiden vuoksi. Myös ensi vuoden 1,4 prosentin kasvu on kriisin suorien ja epäsuorien vaikutusten vuoksi vaarassa. Kriisin kesto ja sen taloudellisten vaikutusten laajuutta on vaikea arvioida.

Kansainvälisen kaupan piristymisen ei ole juurikaan näkynyt Suomen viennissä ja kotimainen yksityinen kulutus on alamaissa heikkenevän työllisyyden ja yleisen epävarmuuden kasvamisen vuoksi.

Kemianteollisuuden kotimaisen liikevaihdon ja vientiliikevaihdon kehitys on erkaantunut vuodesta 2009. Erittäin huolestuttava käänne tapahtui vuoden 2011 jälkeen, jolloin kotimaan liikevaihto kääntyi laskuun.

Keskeiset ennusteluvut

Valtiovarainministeriö: kesäkuu 2014 ja IMF heinäkuu 2014

Vuosimuutos, %	2013*	2014**	2015**
Euroalue	-0,4	1,1	1,5
Suomen bkt	-1,2	0,2	1,4
Vienti, määrä	-1,7	-0,5	4,6
Investoinnit	-4,9	-2,5	2,8
Yksityinen kulutus	-0,7	0,4	0,3
Kuluttajahinnat	1,5	1,3	1,7
Ansiotasoindeksi	2,2	1,4	1,2
Työttömyysaste, %	8,2	8,5	8,4

Euro heikentynyt kesän aikana

Euron dollarikurssi kääntyi toukokuussa laskuun lähes 1,40 dollarin tasolta. Tämänhetkinen 1,35 dollarin taso on edelleen viitisen prosenttia tasapainokurssia korkeammalla. Venäjän rupla vahvistui hieman kevään aikana, mutta heinäkuun alussa ruplan kurssi lähti uudelleen alamakeen. Suomen tärkeän kilpakumppanin Ruotsin kruunu on myös heikentynyt viime aikoina selvästi.

Euroalueen ja USA:n väliset erot talouden kasvuluvuissa ja korkotasossa antavat yhä tilaa euron halpenemiselle suhteessa dollariin. Venäjän-kaupan hiipuminen ja yleinen epävarmuus heikentävät myös euroa.

Kilpailukykyä, investointeja ja uutta liiketoimintaa

Kansainvälisen tilanteen tuoma epävakaus korostaa entisestään kotimaisten toimien vakauden ja ennustettavuuden tärkeyttä. Hallituksen tulisi kiinnittää tiukasti kiinni lupauksestaan olla lisäämättä teollisuuden raskaita.

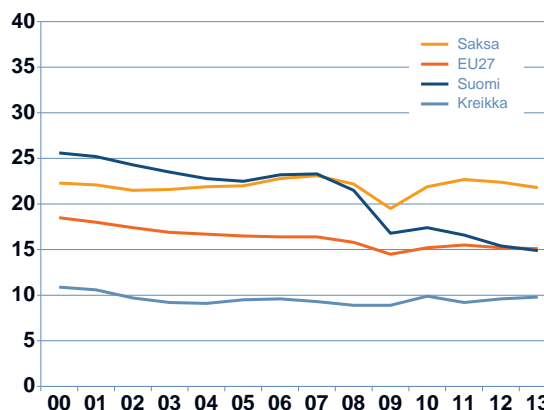
Lupaprosessien käsittely on tärkeää saada nopeamaksi ja yhtenäisemmäksi koko Suomessa, jotta teollisuuden investoinnit on mahdollista toteuttaa. Toimivat liikenneyhteydet ja korkea osaaminen ovat myös teollisten investointien edellytyksiä.

Kemia on biotalouden mahdollistaja. Biotalous on sekä tie nykyistä kestävämpään kehitykseen että suuri markkinamahdollisuus, jossa tarvitaan kemiaa ja kemianteollisuuden osaamista. Siksi kemianteollisuus tulee linkittää tiiviisti myös julkisen sektorin biotaloushankkeisiin.

Euron arvo USA:n dollareina

Tehdastollisuuden osuus BKT:stä

Kemia - osa hyvää elämää

Kemianteollisuus on yksi suurimmista teollisuuden toimialoista Suomessa. Merkittävä osa tuotannosta menee vientiin joko suoraan tai vientituotteisiin käytettynä raaka- ja tarveaineina. Vastaavasti tuodaan sekä tuotannon raaka-aineita että erikoistuotteita. Kemianteollisuuden talouskatsaus on laadittu yhteistyössä EK:n ekonomistien kanssa. Katsauksessa on käytetty lähteenä AIECE:n, EK:n, ETLA:n, Eurostatin, Euroopan komission, HWWI:n, Kauppalehden, Suomen Pankin, Tilastokeskuksen ja Tullin tilastoja. Teksti perustuu 11.8.2014 käytössä olleisiin tietoihin.

Kemianteollisuus ry

Eteläranta 10 PL 4, 00131 Helsinki
kemianteollisuus.fi

Lisätietoja

Viestintäjohtaja Susanna Aaltonen

Kemianteollisuus ry
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi,
GSM 040 593 4221

Toimitusjohtaja Timo Leppä

Kemianteollisuus ry
timo.leppa@kemianteollisuus.fi
GSM 050 301 6800

Ekonomisti Jouko Kangasniemi

Elinkeinoelämän keskusliitto
jouko.kangasniemi@ek.fi
Puh 09 4202 2608